

SBORNÍK

ČESKOSLOVENSKÉ SPOLEČNOSTI ZEMĚPISNÉ

ROČNÍK 1965 • ČÍSLO 1 • SVAZEK 70

JAN KREJČÍ

PROFESOR F. VITÁSEK PĚTASEMDESÁTNIKEM

Dne 7. ledna 1965 slavil své sedmdesáté páté narozeniny nositel Řádu práce profesor PhDr. František Vitásek, DrSc., člen korespondent ČSAV. Jeho rozsáhlé dílo na poli vědeckém, pedagogickém a organizačním bylo plně oceněno nejen u nás udělením vysokého státního vyznamenání a zvolením za čestného člena Československé společnosti zeměpisné při ČSAV, nýbrž i v zahraničí, kde je profesor Vitásek uznáván za čelného představitele současné československé geografie. Výrazem tohoto uznání je čestné členství, kterým ho poctily Vsesvazová geografická společnost (Vsesojuznoje geografičeskoje občestvo), Polská geografická společnost (Polskie towarzystwo geograficzne), Maďarská geografická společnost (Magyar földrajzi társaság), Srbská geografická společnost (Srpsko geografsko društvo) a Vídeňská geografická společnost (Geographische Gesellschaft Wien), i jmenování dopisujícím členem Bulharské geografické společnosti (Bulgarsko geografsko družestvo).

Dr. Jiří Čermák při příležitosti šedesátých narozenin profesora Vitáska a prof. dr. Josef Doberský při jeho sedmdesátinách vylíčili v tomto časopisu životní dráhu jubilanta a zhodnotili jeho dílo vykonané v době předcházející oběma významným datům. V tomto článku vzpomeneme práce, kterou prof. Vitásek vykonal v minulých pěti letech.

Stejně jako u jiných vynikajících vědců, ani u profesora Vitáska odchod do důchodu po sedmdesátém roce věku neznamenal odchod na odpočinek. S nezměněnou energií pokračoval ve své odborné práci, která byla mnohostranná.

Především se profesor Vitásek významným způsobem účastnil tvorby dvou největších děl současné československé geografie, Československého vojenského atla-

su a Národního atlasu ČSSR. Při přípravě Národního atlasu prováděl recenze map a textů k mapám z oboru geomorfologie včetně eroze půdy a krasových jevů. Při tvorbě Čs. vojenského atlasu uplatnil zejména své bohaté vědomosti a zkušenosti z oboru regionální geografie a oceánografie. V těsné souvislosti s prací na obou atlasech byla činnost prof. Vitáska v Ústřední terminologické komisi ČSAV.

K řešení obtížného problému geografické rajonizace Československa profesor Vitásek podnětně přispěl svou publikací *Moravské zeměpisné krajiny* (Práce Brněnské základny ČSAV XXXIV, 4, 1962), v níž podává stručnou regionálně geografickou charakteristiku zeměpisných celků Moravy a na přiložené mapce vymezuje jejich rozsah.

Bohaté zkušenosti ze své badatelské práce v oboru geomorfologie uplatňoval jako člen Komise pro koordinaci geomorfologického mapování při vědeckém kolegiu geologie-geografie ČSAV a jako člen Krasové komise ČSAV.

Naléhavě potřebě vysokoškolských učebnic vyšel prof. Vitásek vstříc jednak přípravou čtvrtého vydání III. dílu své rukověti *Fysický zeměpis*, jednak prací na příručce *Základy fysického zeměpisu*. Pokračoval též v záslužném díle o dějinách moravské geografie.

Jiným významným pracovním oborem profesora Vitáska v uplynulých pěti letech byla jeho činnost vědeckého redaktora dvou spisů z oboru geomorfologie, vypracovaných v Geografickém ústavu ČSAV. Jeden z těchto spisů, *Přehled geomorfologických poměrů střední části Československé socialistické republiky*, byl vydán v roce 1961 (Práce Brněnské základny ČSAV XXXIII, 11), druhý, *Geomorfologie českých zemí*, je v tisku.

Pečlivě profesor Vitásek sledoval novou geografickou literaturu domácí i zahraniční a o nejzajímavějších publikacích, zvláště z oboru geomorfologie, referoval ve Sborníku Čs. společnosti zeměpisné a v ročence *Československý kras*.

Rozvoji a šíření geografického poznání sloužil a slouží i dále jako agilní předseda brněnské pobočky Čs. společnosti zeměpisné při ČSAV a člen jejího ústředního výboru.

Při veškeré této rozmanité a rozsáhlé činnosti prof. Vitásek vždy ochotně vyhověl žádostem vysokých škol o převzetí funkce oponenta při obhajobách kandidátských a doktorských disertačních prací a při habilitačních řízeních. Stejně ochotně přijal odpovědnou funkci člena komise pro obhajoby kandidátských disertačních prací při Geografickém ústavu ČSAV.

Přechetní bývalí žáci profesora Vitáska, působící na středních a vysokých školách, na pracovištích Československé akademie věd a v rezortních výzkumných ústavech, spolu se všemi československými geografy mu upřímně přejí, aby i mnohá další léta mu přinesla radost z úspěšné práce a hodně životní pohody.